

Onderwerp	Contactpersoon	Datum	Plaats
Consultatie Bbl Input Holland Solar	Jasper Ensing	14-11-2023	Utrecht

Geachte heer/mevrouw,

Met de voorgestelde wijziging van het Besluit bouwwerken en leefomgeving (Bbl) komt het Ministerie tegemoet aan de vraag van gemeentes om meer grip te krijgen op het stimuleren van duurzame energie (elektriciteit en warmte) op daken. Volgens de branchevereniging voor zonne-energie, Holland Solar, is een verplichting voor duurzame energieopwekking niet ideaal, maar wel noodzakelijk. Holland Solar hecht waarde aan de vrijheid van ondernemers en burgers om zelf te kiezen om een bijdrage aan de energietransitie te leveren.

Ondanks dat verplichting een middel is dat niet lichtzinnig ingezet mag worden, zien wij ook dat er nog te veel (grote) daken niet gebruikt worden voor het opwekken van duurzame energie. Dit is spijtig omdat de inpassing van zon op dak ook bijdraagt aan het bredere draagvlak van de energietransitie en deze transitie met meer bedekte daken sneller tot stand kan komen. De voorgestelde aanpassing geeft overheden op lokaal niveau een bredere bevoegdheid om maatwerk te leveren, een aanpak die wij als branchevereniging steunen. Wij vragen als samenleving steeds meer van gemeenten, daarom is het belangrijk dat de maatwerkbevoegdheid ruim toepasbaar is. Desondanks doen wij hieronder nog een aantal suggesties voor verbetering van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Wij denken graag mee in de verdere implementatie van het voorstel.

1. Maak duidelijk wat de relatie is tussen de maatwerkbevoegdheid en andere verplichte verduurzamingsregelingen voor ondernemers.

Naast de maatwerkbevoegdheid bestaan er verschillende normeringen die ondernemers verplichten tot het nemen van verduurzamingsmaatregelen. Uit [gedragsonderzoek onder ondernemers](#) van het ministerie van Economische Zaken (EZK) blijkt dat dwang en complexiteit uiteindelijk tot weerstand kan leiden. Het is daarom van belang goed uit te blijven leggen waarom verduurzaming nodig is en wat het kan opleveren. Ambitueus, maar wel overzichtelijk en begrijpelijk moet hierbij het uitgangspunt zijn.

Dat vraagt dat ondernemers ook geholpen worden om te begrijpen welke maatregelen op hen van toepassing zijn. Zo zijn energiebesparingsmaatregelen verplicht vanaf een verbruik van 50.000 kWh, wanneer de terugverdientijd maximaal vijf jaar is. Bij de maatwerkbevoegdheid is het dakoppervlak leidend in combinatie met een positieve Total Cost of Ownership (TCO). Daarnaast hebben ondernemers te maken met verplichtte energielabels en zullen in de komende jaren ook normeringen op basis van dakoppervlak worden geïmplementeerd vanuit de nieuwe EPBD. Het is belangrijk dat de Rijksoverheid overzicht schept, zodat bedrijven overzicht kunnen verkrijgen en behouden. Dit zal uiteindelijk leiden tot versnelling van de energietransitie én behoud van draagvlak.

2. Ondersteun gemeenten om maatwerk in de praktijk te brengen.

Gemeenten hebben steeds meer verantwoordelijkheden binnen de energietransitie, maar ook daarbuiten. In de praktijk zien we dat zij vaak de capaciteit en de kennis ontberen om het veelvoud aan verduurzamingsnormeringen effectief uit te voeren. Daarom is het van essentieel belang dat zij door de Rijksoverheid ondersteund worden in het uitvoeren bijvoorbeeld de proportionaliteitstoets. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door jaarlijks een berekening te maken van de installatie- en exploitatiekosten van verschillende systemen, zodat het gebruik van maatwerk voor ambtenaren zo laagdrempelig mogelijk wordt.

3. Aanpassingen aan het dak kunnen terugverdient worden met opwerk van energie.

In het huidige voorstel worden verschillende voorwaarden genoemd voor de proportionaliteit van het maatwerk. Voorbeelden hiervan zijn het ontbreken van asbest in het dak en de draagkracht van het gebouw. Holland vindt het belangrijk dat installaties binnen de technische levensduur terugverdient kunnen worden, maar ziet ook dat aanpassingen in de praktijk vaak terugverdient kunnen worden tijdens de levensduur van de geplaatste installatie. Het is daarom belangrijk eventuele aanpassingen niet als uitsluitend te beschouwen, maar deze altijd mee te nemen bij het berekenen van de businesscase. Het ministerie kan gemeenten en ondernemers ondersteunen door bijvoorbeeld voorbeeldberekeningen te verstrekken.

4. Sluit innovatie oplossingen, zoals zon op gevel, niet uit van de maatwerkbevoegdheid.

In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) worden zonnepanelen op gevels in de hoogste trede van de zonneladder geplaatst en worden dus gezien als de meest wenselijke locatie voor plaatsing van zonnepanelen. Daarnaast zijn zonnegevels een relatief onbekend en innovatieve oplossing die voor veel ondernemers met een beperkte dakruimte een goede oplossing bieden. Holland Solar pleit er daarom voor om gevels wel ontvankelijk te maken voor de maatwerkbevoegdheid, zolang dit technisch en economisch haalbaar is.

5. Neem warmteopwekking door middel van zonnewarmte expliciet op als optie.

In de consultatietekst wordt besproken dat het duurzaam dakgebruik niet alleen met een zonne-stroomsysteem ingevuld kan worden, maar ook met een warmtepomp, een kleinschalige windturbine of andere technieken. Wij pleiten ervoor om in deze opsomming naast warmtepompen ook expliciet de mogelijkheid van warmteopwekking door middel van zonnecollectoren i.c.m. een solarthermisch systeem te benoemen. Met een dergelijk systeem kan in de meeste gevallen gebouwen volledig ge-elektrificeert worden, met een uitstekende TCO. Daarom is het belangrijk deze mogelijkheid ook expliciet te vermelden.

Met vriendelijke groet, namens Holland Solar,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "JAS", is written over several horizontal lines.

Jasper Ensing
Branchespecialist Zon op Gebouw
Holland Solar

**Holland
Solar**

